

ĐH Y DƯỢC HẢI PHÒNG

TTTT - TV

GT

B15

2025

TRƯỜNG ĐẠI HỌC Y DƯỢC HẢI PHÒNG
BỘ MÔN KÝ SINH TRÙNG

Chủ biên

PGS.TS. Đinh Thị Thanh Mai

TS. Vũ Văn Thái - TS. Võ Thị Thanh Hiền

KÝ SINH TRÙNG

Y HỌC Tập 2

(Giáo trình đào tạo sau đại học)

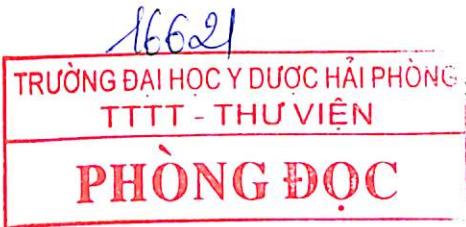
NHÀ XUẤT BẢN Y HỌC

TRƯỜNG ĐẠI HỌC Y DƯỢC HẢI PHÒNG
BỘ MÔN KÝ SINH TRÙNG

Chủ Biên:

PGS.TS. Đinh Thị Thanh Mai; TS. Vũ Văn Thái; TS. Võ Thị Thanh Hiền

KÝ SINH TRÙNG Y HỌC
(GIÁO TRÌNH ĐÀO TẠO SAU ĐẠI HỌC)
Tập 2

NHÀ XUẤT BẢN Y HỌC

HỘI ĐỒNG THẨM ĐỊNH GIÁO TRÌNH CỦA TRƯỜNG ĐẠI HỌC Y DƯỢC HẢI PHÒNG

PGS.TS. Phạm Văn Linh	Chủ tịch Hội đồng
PGS.TS. Nguyễn Ngọc San	Phản biện 1
PGS.TS. Đỗ Ngọc Ánh	Phản biện 2
TS. Đào Thu Hồng	Ủy viên
TS. Vũ Thị Thu Trang	Ủy viên
TS. Phạm Thị Lộc	Ủy viên
TS. Nguyễn Thị Thùy Linh	Ủy viên

CHUYÊN GIA THẨM ĐỊNH CHUYÊN MÔN

PGS.TS. Nguyễn Ngọc San - Trường Đại học Y Hà Nội
PGS.TS. Đỗ Ngọc Ánh - Học viện Quân Y

ĐỒNG CHỦ BIÊN:

PGS.TS. Đinh Thị Thanh Mai
TS. Vũ Văn Thái
TS. Võ Thị Thanh Hiền

BAN BIÊN SOẠN:

PGS.TS. Đinh Thị Thanh Mai
PGS.TS. Lê Trần Anh
TS. Vũ Văn Thái
TS. Võ Thị Thanh Hiền

THƯ KÝ:

ThS. Nguyễn Thị Huyền Sương
ThS. Bùi Thị Hồng Ánh

LỜI NÓI ĐẦU

Ký sinh trùng y học là một ngành khoa học nghiên cứu về sức khỏe của con người và động vật. Ký sinh trùng gây ra nhiều bệnh lý có tác động nghiêm trọng đến cộng đồng. Mặc dù đã có những bước tiến lớn trong việc nghiên cứu và điều trị các bệnh ký sinh trùng, nhưng những thách thức trong ngành này vẫn còn rất lớn. Các bệnh do ký sinh trùng gây ra vẫn là nguyên nhân chủ yếu của nhiều căn bệnh truyền nhiễm và là một trong những vấn đề y tế toàn cầu cần được giải quyết.

Cuốn sách này cung cấp cho các học viên sau đại học một nền tảng vững chắc về đặc điểm hình thể, sinh lý, sinh thái, vai trò y học, chẩn đoán và điều trị, phòng bệnh ký sinh trùng, đặc biệt bổ sung các kiến thức và các kỹ thuật mới về một số bệnh ký sinh trùng thường gặp và bệnh mới nổi trong giai đoạn hiện nay. Đây là những kiến thức rất cần thiết để triển khai các hoạt động chẩn đoán, điều trị, phòng chống và nghiên cứu khoa học các bệnh ký sinh trùng.

Cuốn sách không chỉ là một tài liệu học thuật mà còn là nguồn tài liệu tham khảo cho các nhà nghiên cứu, bác sĩ và những đồng nghiệp đang làm việc trong lĩnh vực này. Ký sinh trùng y học là một lĩnh vực đầy thách thức, nhưng cũng đầy cơ hội để khám phá và đóng góp vào những giải pháp bền vững cho sức khỏe cộng đồng. Chúng tôi hy vọng rằng qua cuốn sách này, bạn sẽ có thể phát triển những kỹ năng và kiến thức cần thiết để thực hiện các nghiên cứu sâu rộng, cải thiện phương pháp điều trị và phòng ngừa, từ đó góp phần nâng cao chất lượng cuộc sống cho cộng đồng.

Mặc dù có rất nhiều cố gắng, nhưng trong quá trình biên soạn sách không tránh khỏi thiếu sót. Chúng tôi rất mong nhận được những đóng góp quý báu của các bạn đồng nghiệp, các học viên và các quý bạn đọc để sách được hoàn thiện hơn trong những lần tái bản sau.

Xin trân trọng cảm ơn!

CÁC TÁC GIẢ

LỜI GIỚI THIỆU

Trường Đại học Y Dược Hải Phòng trải qua 45 năm xây dựng và phát triển. Trường đang đào tạo 07 ngành sức khỏe trình độ đại học và 57 ngành/chuyên ngành trình độ sau đại học. Để nâng cao chất lượng đào tạo, đặc biệt chương trình đào tạo sau đại học. Tập thể cán bộ Bộ môn Ký sinh trùng - Khoa Y Trường Đại học Y Dược Hải Phòng tiến hành biên soạn cuốn **Ký sinh trùng y học**, dùng cho đối tượng học viên sau đại học. Cuốn sách được biên soạn bởi các chuyên gia chuyên ngành Ký sinh trùng của Trường và Học viện Quân y. Ngoài ra, sách còn có sự góp ý, nhận xét của các chuyên gia ngoài cơ sở đào tạo, của các nhà khoa học trong Hội đồng Khoa học của Trường. Cuốn sách đã cập nhật những kiến thức và nội dung thống nhất về chuyên ngành Ký sinh trùng và Côn trùng y học giữa các trường Đại học Y Dược trên toàn quốc.

Trong cuốn sách này, chúng tôi sẽ giới thiệu về các nhóm ký sinh trùng chính ảnh hưởng đến con người, từ các đơn bào (như *Plasmodium*, *Leishmania*) đến các giun sán, côn trùng và các loài ký sinh trùng khác). Mỗi chương sẽ cung cấp thông tin chi tiết về đặc điểm sinh học, chu kỳ sống, dịch tễ học, vai trò trong y học, cũng như các phương pháp chẩn đoán, điều trị và phòng bệnh, qua đó đóng góp vào công tác kiểm soát và phòng chống các bệnh truyền nhiễm.

Sách tập 2 gồm 5 chương: Chương 5: Vi nấm y học; Chương 6: Tiết tủy y học; Chương 7: Bệnh lây truyền từ động vật sang người; Chương 8: Một số thuốc thiết yếu điều trị bệnh ký sinh trùng y học; Chương 9: Ứng dụng miễn dịch và sinh học phân tử trong chẩn đoán bệnh ký sinh trùng.

Chúng tôi hy vọng cuốn sách này không những được sử dụng trong giảng dạy và học tập mà còn là tài liệu tham khảo tin cậy.

Mặc dù có rất nhiều cố gắng, nhưng trong quá trình biên soạn sách không tránh khỏi thiếu sót. Chúng tôi rất mong nhận được những ý kiến đóng góp quý báu của các bạn đồng nghiệp, các học viên và các quý bạn đọc để sách được hoàn thiện hơn trong những lần tái bản sau.

Xin trân trọng cảm ơn!

CÁC TÁC GIẢ

MỤC LỤC

LỜI NÓI ĐẦU	3
LỜI GIỚI THIỆU	5
DANH MỤC CHỮ VIẾT TẮT	6
CHƯƠNG 5. VI NẤM Y HỌC	9
Đại cương vi nấm y học	10
<i>PGS.TS. Lê Trần Anh</i>	
Candida.....	40
<i>PGS.TS. Lê Trần Anh</i>	
<i>Cryptococcus</i>	52
<i>PGS.TS. Lê Trần Anh</i>	
<i>Malassezia</i>	64
<i>PGS.TS. Lê Trần Anh</i>	
Nấm da	71
<i>PGS.TS. Lê Trần Anh</i>	
<i>Aspergillus</i>	87
<i>PGS.TS. Lê Trần Anh</i>	
<i>Fusarium</i>	100
<i>PGS.TS. Lê Trần Anh</i>	
<i>Mucorales</i>	104
<i>PGS.TS. Lê Trần Anh</i>	
<i>Talaromyces marneffei</i>	112
<i>PGS.TS. Lê Trần Anh</i>	
<i>Histoplasma capsulatum</i>	119
<i>PGS.TS. Lê Trần Anh</i>	
<i>Sporothrix schenckii</i>	125
<i>PGS.TS. Lê Trần Anh</i>	
Nấm gây u nấm	130
<i>PGS.TS. Lê Trần Anh</i>	
Nấm gây bệnh vi nấm hạt màu	135
<i>PGS.TS. Lê Trần Anh</i>	
CHƯƠNG 6. TIẾT TÚC Y HỌC (ARTHROPODA)	140
Đại cương tiết túc y học	141
<i>PGS.TS. Đinh Thị Thanh Mai</i>	

Một số tiết túc chủ yếu thuộc lớp nhện	161
<i>PGS.TS. Đinh Thị Thanh Mai</i>	
Một số tiết túc chủ yếu thuộc lớp côn trùng.....	188
<i>PGS.TS. Đinh Thị Thanh Mai</i>	
CHƯƠNG 7. BỆNH LÂY TRUYỀN TỪ ĐỘNG VẬT SANG NGƯỜI.....	254
<i>PGS.TS. Đinh Thị Thanh Mai</i>	
CHƯƠNG 8. MỘT SỐ THUỐC THIẾT YẾU ĐIỀU TRỊ BỆNH KÝ SINH TRÙNG.....	298
<i>TS. Võ Thị Thanh Hiền</i>	
CHƯƠNG 9. ỨNG DỤNG MIỄN DỊCH VÀ SINH HỌC PHÂN TỬ TRONG CHẨN ĐOÁN BỆNH KÝ SINH TRÙNG	341
Hội chứng tăng bạch cầu ái toan.....	342
<i>TS. Võ Thị Thanh Hiền</i>	
Ứng dụng miễn dịch, sinh học phân tử trong chẩn đoán bệnh ký sinh trùng.....	348
<i>TS. Võ Thị Thanh Hiền</i>	
Bệnh ký sinh trùng cơ hội.....	376
<i>TS. BS. Vũ Văn Thái</i>	